

Hage på taket. I stedet for å bygge i stykker de eksisterende bygningene på gården Sandstad, la Tanberg, Tandberg Arkitekt, ideen om å bygge et nytt hus – og trekke hagen over det.

ARKITEKTUR *Kårbolig*

GODE KÅR

Betonghuset på Østre Toten er plassert inni landskapet.

– Det handler om bevaring av den gamle gårdsbebyggelsen, sier Bjørn Tandberg (52) i Tandberg Arkitektur. Konseptet fikk i oppdrag å tegne en kårbolig på gården Sandstad på Østre Toten uten å bygge i stykker de gamle gårdshusene eller la det nye huset konkurrere med eksisterende bygninger.

– Vi lanserte ideen om å trekke hagen over huset. Slik at bygget nærmest fremstår som en jordvold, en liten grønn høyde, som forsterker tunrommet. Samtidig som huset ble inngangen til hagen, sier Tandberg.

Nullhus. Ideen om det nedgravde huset ble et bevaringsgrep. Og nå står det der, med hvelvet tak, der man kan dyrke grønnsaker, ha fest, og der elgen kan drive over.

Et ti ganger elleve meter stort hvelv ble støpt i én bit, rett på stedet.

I toppen av buen er skallet 15 centimeter tykt, mens det øker på nedover, til en halv meter ved gulvet. Valget av materiale var enkelt. Betong gir et rent og helhetlig inntrykk, og har flere miljømessige fordeler, som evnen til å magasinere varme. Et jordvarmeanlegg ble lagt ned i åkeren på gården, med en varmepumpe som varmer opp både det gamle laftede huset og det nye betonghuset.

Siden vi bygger med primærkonstruksjoner, uten fordyrende ekstra lag som parkettgulv eller falske himlinger, har vi oppnådd en gunstig byggekostnad, sier Tandberg.

Isolasjonssystemet gjør også at konstruksjonen står synlig i interiøret. Til tross for store vinduer og god takhøyde vil dette være et nullenergihus, uten behov for energi utenfra, der også CO₂-regnskapet går nærmest i null.

– Isolasjonssystemet gjør også at konstruksjonen står synlig i interiøret. Til tross for store vinduer og god takhøyde vil dette være et nullenergihus, uten behov for energi utenfra, der også CO₂-regnskapet går nærmest i null.

– Siden huset er tenkt som en livsløpsbolig, ble en åpen løsning valgt. En vegg, formet som en hylle for eiers cd-samling, løper gjennom bygningen og skiller sovedelen fra stuen, der sofaen er senket ned i gulvet.

Gropen skal ha en intim følelse med hylle, puter, tv, nettilkobling og kaffekoppen tilgjengelig. Fordi blikket er i høyde med landskapet utenfor, kjennes det ut som om man sitter midt i det, mener Tandberg.

Det gir en kul effekt, spesielt om vinteren, da snøen ligger inn mot vinduene og det lyse betonggulvet.

Badets overflater er utført i helfinert tre. Platene er behandlet med to-komponent epoksi, som hindrer vannet i å trenge inn i veggene.

At den annerledes bygningen nå står der sammen med de gamle husene, har ikke vært en selvfølge. Tandberg berømmer politikerne på Østre Toten, som tok seg tid til å vurdere prosjektet.

– De konkluderte positivt til bevarings-tanken og løftet prosjektet frem.

Kårbolig på Sandstad gård

Arkitekt: Tandberg arkitektur
Beliggenhet: Kapp, Østre Toten
Areal: 106 m²
Kostnad: 3,5 millioner
Ferdigstilt: 2018

— LINE BLIKSTAD
© NIKLAS HART (FOTO)

Tandberg arkitekter
Norsk arkitektkontor

tandberg-arkitekter.no

Etablert i Oslo i 2002 av Bjørn Tandberg
Jobber med alt fra nybygg til rehabilitering og restaurering
Opptatt av at konstruksjonen bør legge grunnlag for romlige muligheter og minimalisering av byggetid og ressursbruk

1
Kjøkkenkrok. Fordi huset ikke har noen fordyrende lag, som parkettgulv eller falske himlinger, ble byggekostnaden gunstig.

2
Hyllemeter. Sofaen er senket ned i gulvet, og skaper en intim følelse. Hyllene fungerer både som skillevegg og oppbevaring av cd-plater.

3
Hvelv. Hele hvelvet ble støpt i én bit. I taket er skallet 15 centimeter, nede ved gulvet er det en halv meter.

4
Rett ut. Døren på siden av boligen fører ut til hagen. Etter hvert vil det også bli dyrket grønnsaker på taket.

5
Holder varmen.
– Betong gir et rent og helhetlig inntrykk, sier arkitekt Bjørn Tandberg. I tillegg har den evnen til å samle opp varme.

